

Stockholms stad ville skydda festivalens rykte

Bokmärk artikel

Publicerad 2016-01-12 22:48

Foto: Anna-Lena Wejderman We are Sthlm-festivalen i Kungsträdgården 2015.

Fakta. Festivalen ordnas för ungdomar mellan 13 och 19 år

We are Sthlm hette tidigare Ung08 och har funnits sedan år 2000. Festivalen är till för ungdomar i åldrarna 13 till 19 år.

Festivalen pågår i fem dagar och förra årets största artist Zara Larsson lockade 18 000 till Kungsträdgården.

I söndags kunde DN avslöja hur en mängd flickor utsatts för sexövergrepp av pojkgäng på festivalen under två år. Polisen kände till övergreppen men larmrapporterna tystades ned. I den externa kommunikationen uppgav man i stället att festivalen var lugn med förhållandevis få brott.

MER LÄSNING

- 15-åringarna blev antastade i Kungsträdgården: "Jättemånga killar omringade oss" 2016-01-12
- Stockholms stad kände till övergreppen i flera år 2016-01-12
- Sexuella ofredanden – en del av ungas vardag 2016-01-11
- Övergreppen på festivalen i Stockholm rapporterades aldrig vidare 2016-01-10
- Polisen mörkade övergreppen på festivalen 2016-01-10

Stockholms stad har i flera år känt till de omfattande sexbrotten mot unga flickor på festivalen We are Sthlm. Gärningsmännen uppges med åren ha blivit "smartare och aggressivare".

Men i föreskrifterna om sexuella trakasserier uppmanar staden personalen att inte "överreagera" då det kan slå tillbaka på festivalen.

Festivalen We are Sthlm arrangeras av Stockholms stad som en satsning för barn och ungdomar. Det fem dagar långa kalaset marknadsförs som en trygg plats för unga, utan alkohol och droger, och med närvarande vuxna. Men i kommunens mejlkorg för synpunkter på festivalen framkommer en annan verklighet. Unga flickor vittnar om systematiska sextrakasserier och om hur de omringas av killar som tvingar sig på dem i publikhavet.

"... när främlingars händer grabbar tag om ens rumpa, höfter, bröst och kön fastän jag gång på gång sliter bort dem och skriker 'rör mig inte' ", skriver en 17-årig flicka.

När DN granskar stadens handlingar rörande festivalen är det tydligt att man varit mycket medveten om de eskalerande sexbrotten som funnits sedan starten år 2000. "De senaste åren har dessvärre antalet gråtande och kränkta tjejer på grund av sexuellt våld ökat samtidigt som dialogen om 'översexuell' dans blivit svårare då vår säkerhetspersonal upplever att normerna förskjutits och inte längre är hälsosamma", skriver stadens projektgrupp i en värdegrundsplan inför festivalen i fjol.

Under ett utvärderingsmöte i september förra året, efter att festivalen tagit slut, säger säkerhetsansvarige Karin Johanessen att festivalen har arbetat med att "få fler unga tjejer att förstå gränssättningar" och att man lyckats med detta. Men hon konstaterar samtidigt:

"Procentuellt har inte brotten minskat, snarare ökat vilket förmodligen beror på att fler tjejer har polisanmält, vilket var ett mål. Det är fortfarande samma killar men de har blivit fler, smartare och aggressivare."

Stadens festivalledning har haft flera möten om sexövergreppen och samarbetat med bland annat polis och fältarbetare för att komma till rätta med problemen. Samtidigt är det uppenbart att trakasserier mot unga tjejer är en känslig fråga. I stadens säkerhetsinstruktioner till festivalpersonalen står det:

"Var uppmärksamma på sexuella trakasserier. Vi måste äga parken men också tänka på att inte överreagera så att det slår tillbaka på festivalen."

Roger Ticoalu,

evenemangschef på Stockholms stad, säger att han aldrig skulle tillåta att brott tystas ned och han tycker inte att det är något konstigt med säkerhetsinstruktionen.

– Det är en lång historia, det har varit fall där vakterna gått väldigt hårt fram så fort en kille varit i närheten av tjej, och det är det de syftar på och ingenting annat, säger han.

Sexbrotten under festivalen är inget som staden aktivt informerat allmänheten om. På festivalens hemsida nämns det inte ens.

– Vi börjar ju inte med att måla fan på väggen när vi inte är riktigt säkra på att det här kommer att upprepas, det är den enda förklaringen vi har. Men nu med resultatet i hand skulle jag ha gjort annorlunda, absolut, säger Roger Ticoalu.

Oppositionsborgarrådet **Anna König Jerlmyr** (M) säger att de ansvariga politikerna inte har informerats om problemen, trots att de varit kända av kulturborgarrådet Roger Mogert (S) och festivalledningen.

– Roger Mogert säger nu att han kände till övergreppen, men den information som gavs till våra företrädare i kulturnämnden var att det var det bästa arrangemanget någonsin. Lugnt och framgångsrikt, men ingenting om övergrepp eller ofredanden.

Men övergreppen var ett problem även under er tid vid makten.

– Jag fick kännedom om problemen i söndags när de uppdagades av DN. Vilken information som nådde ansvariga politiker 2014 kan jag inte svara för. Men det är viktigt att om man sitter på information om övergrepp, att den når fram, säger Anna König Jerlmyr.

Kulturborgarrådet **Roger**

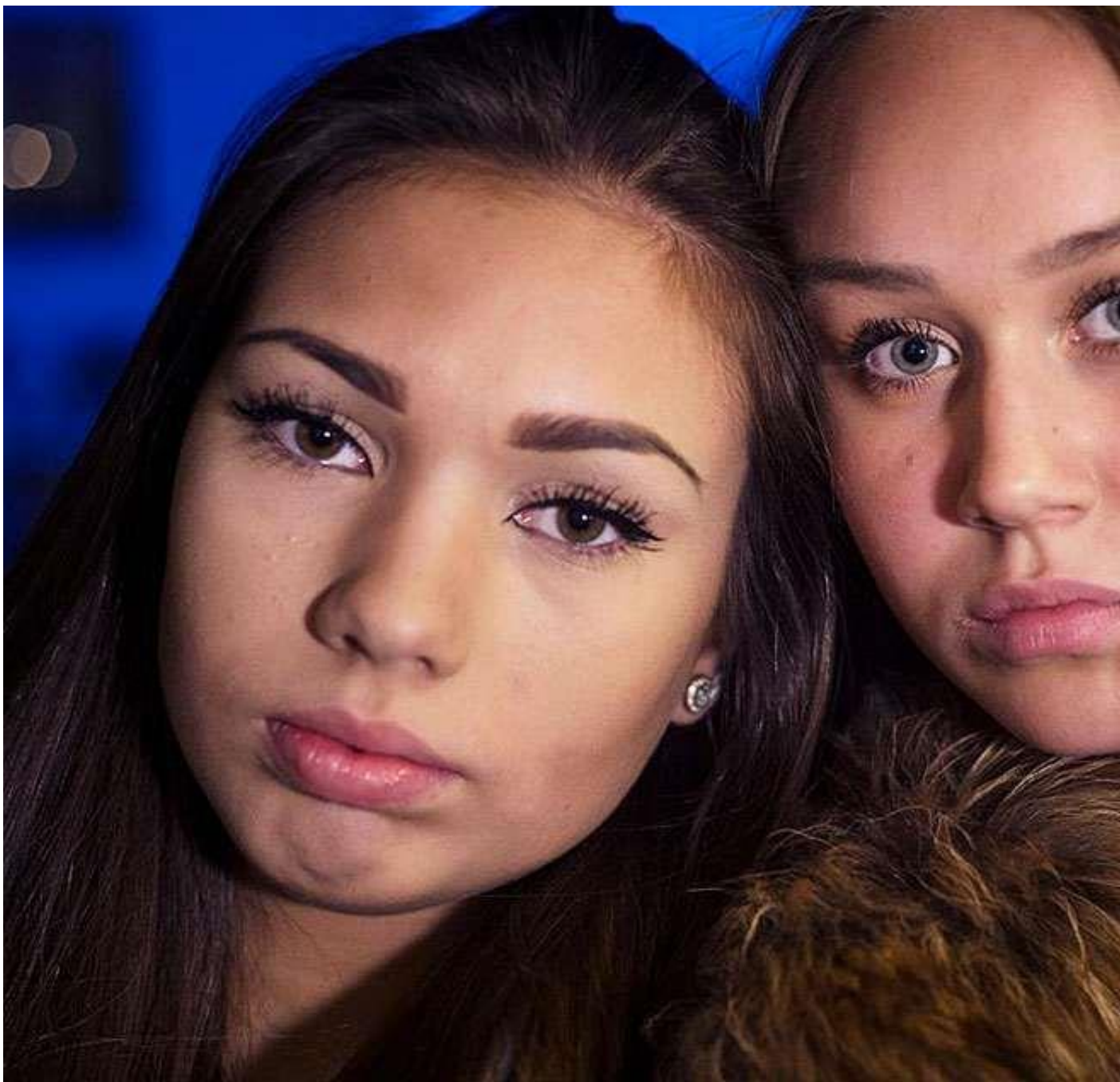
Mogert säger att enligt hans minnesbild så informerade en tjänsteman om incidenterna. **Men när DN** kontrollerar protokollet från sammanträdet framgår bara att sommarens evenemang varit en publiksuccé.

– Det var också så att det var den festival som det varit mest folk på någonsin. Det är inte bara det här som har hänt på festivalen, säger Roger Mogert.

Han uppger att kommunen till nästa år ska satsa ytterligare på säkerheten.

– Det finns inga garantier men det vi kan göra är att öka säkerhetsarbetet, se till att göra en tryggare och ljusare plats dit man kan gå både som man och som kvinna utan att bli ofredad.

Mattias Carlsson
mattias.carlsson@dn.se
Mikael Delin
mikael.delin@dn.se

Angela Duran och Vera Söderström blev omringade och attackerade av killar när de var i Kungsträdgården för att lyssna på musik i somras. De polisanmälde inte eftersom de inte kunde peka ut någon person. Foto: Anna-Lena Wejderman.

"Killarna bildade ring – det var svårt att ta sig ut"

Ett stort antal killar omringade 15-åringarna Vera Söderström och Angela Duran och tafsade på dem i publikhavet under We are Sthlm i somras. Nu vill kompisarna att fler unga ska säga ifrån mot sexuella övergrepp.

– Vi måste visa att det här inte är okej, säger Vera Söderström.

Sommarlovet gick mot sitt slut när Vera Söderström och Angela Duran åkte in till Kungsträdgården för att delta i Stockholms stads ungdomsfestival We are Sthlm. De gillade artisterna som spelade, och dessutom var det gratis. Men det dröjde inte länge förrän festivalyran förbyttes mot ilska över vad som utspelade sig i publikhavet.

– Det var jättemånga killar som omringade oss. Vi stod inringade och de tog på oss. Det var gäng på fem–sju stycken. Det kunde också komma enstaka killar och ställa sig bakom en och ta en på rumpan och så där, säger Vera Söderström, 15 år.

– Det var en del äldre killar, 20–25-åringar, men också småkillar i grupper. Några var kanske bara 13 år. Vi hade aldrig träffat dem förut.

Vad gjorde ni när killarna tafsade på er?

– Man blev sur och tog tag i killens hand och försökte dra bort den, säger Angela Duran.

– Jag blev så arg att jag ställde mig och skrek. Det var många som reagerade och kollade på en, men de gjorde inget. De flesta stod bara och kollade på när det hände, säger Vera Söderström.

Var det både tjejer och killar som tittade på?

– Det var mest killar i publiken. Tjejerna som var där var själva omringade, eller så hade de gått ut, säger hon.

– Det var vissa tjejer som inte ens vågade gå till festivalen eftersom de inte ville bli tafsade på, säger Angela Duran.

Hur gjorde ni för att ta er ut från folkhavet?

– När de bildade ring var det svårt att komma ut från den. När man skrek så hjälpte ibland andra killar till och drog ut en. Man fick tränga sig, ta tag i sin kompis hand, och sen bara putta bort folk, säger Vera Söderström och fortsätter:

"Det var vissa tjejer som inte ens vågade gå till festivalen eftersom de inte ville bli tafsade på", säger Angela Duran, 15 år, (till höger) som var på We are Sthlm-festivalen i somras. Foto: Anna-Lena Wejderman.

– När jag tog tag i en killes arm dök han ned i folkhavet så att jag inte skulle se hans ansikte. Så att jag inte skulle kunna få tag i honom och anmäla. De måste ju ha skämts för det de gjorde. De vet ju att det är fel, säger hon.

Trots att båda tjejerna upplevde händelserna som grova kränkningar har ingen av dem polisanmält det som skedde.

– Jag pratade med mina föräldrar och sa att jag var jätteförbannad. Men jag anmälde det inte till polisen för jag kunde inte peka ut någon. Jag tänkte inte den tanken, säger Vera Söderström.

– Det var först i går som jag berättade för mina föräldrar, när det här hade tagits upp i medierna, säger Angela Duran.

Problemen med sexuella ofredanden under We are Sthlm har varit kända länge hos Stockholms stads arrangörer, men också bland besökarna. Enligt Vera Söderström och Angela Duran finns det hos vissa unga en föreställning om att tjejer som besöker We are Sthlm får räkna med att bli tafsade på.

– Vissa säger att "om ni går dit så får ni ta det, då vet man att man kommer att bli tafsad på, att det är okej". Men det tycker inte jag är okej, säger Vera Söderström.

Kan det upplevas skamligt att bli tafsad på?

– Jag tror att vissa tjejer tycker det. Men inte jag, och det står jag för. Vi måste visa att det inte är okej, säger Vera Söderström.

Efter en kväll på We are Sthlm, präglad av övergrepp och ilska, skrev Vera Söderström ett rasande inlägg på det sociala nätverket Instagram, adresserat till killarna som tafsade:

"Skämmas är fan vad ni ska göra, det är INGEN tjej som vill att ni tafsar på oss som om ni ägde oss. Varje tjej känner sig så jävla försvarslös och smutskastad efter ni tagit på oss. Tänk om nån behandlade er syster eller bästa tjejkompis så som ni gör mot oss. Fuck you", skriver hon.

– Jag var bara så sur att jag ville skriva vad jag varit med om. Jag ville få killarna att fatta att det är fel och få dem att stätta sig in i hur vi känner oss, säger hon nu ett halvår senare.

– Vi vill att folk ska veta att det här inte är något vi vill, inflikar Angela Duran.

Hur ska man komma till rätta med problemen, tror ni?

– Ett problem är att polisen höll tyst. De borde ha gått ut med detta i medierna, så att föräldrarna till barnen som var på festivalen kan fråga sina barn så att de inte håller på så. Det handlar också om att föräldrar måste säga till sina barn att det är fel, säger Vera Söderström.

Kommer ni att gå på nästa festival?

– Det beror på vilka artister som spelar. Jag gillar att gå på konsert men jag kommer inte att gå in i publiken.

Lina Lund
lina.lund@dn.se

Brå mörkar om brottsutsatta invandrare

Sälen. Inte bara polisen och Stockholms stad väjer för att berätta om problem som uppfattas som känsliga. Nu blundar Brottsförebyggande rådet, Brå, för alarmerande siffror om invandrabarns brottsutsatthet. Varför ser man inte att Sveriges utmaningar kräver ett öppet faktaunderlag?

Kommentar. Vi kan konstatera att vi har en

all time high!

Så sa Brås generaldirektör Erik Wennerström närmast triumferande när han på tisdagen presenterade Nationella trygghetsundersökningen 2015 för statsråd, riksdagspolitiker, polischefer, journalister och andra vid säkerhetskonferensen Folk och försvar i Sälen.

Det han tog fasta på var att fler än någonsin säger sig ha stort förtroende för svensk polis.

Vad Erik Wennerström lät bli att nämna var att en stor grupp av de 12 417 intervjuade på kort tid blivit markant mindre nöjda med polisens bemötande. Samma grupp löper, enligt undersökningen, 70 procent större risk att utsättas för brott än majoriteten. När det handlar om upprepad brottslighet är risken dubbelt så stor, 100 procent.

Den aktuella gruppen kallas i undersökningen "svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda". Brå har nämligen i sitt urval intresserat sig för om de tillfrågade har invandrarbakgrund eller inte. Men när resultatet nu presenteras för beställaren regeringen är allt som rör migration och brott i princip bortrensat. Och i sin positiva beskrivning av ett Sverige där tryggheten ökar stannade Erik Wennerström vid att det finns vissa skillnader beroende på offrens kön, hemort och bostadstyp.

Bomben har gömts långt bak i råmaterialet. Medan 10,8 procent av dem med minst en svenskfödd förälder uppger att de utsatts för brott det senaste året är motsvarande siffra bland dem med utlandsfödda föräldrar 17,1 procent. Överrepresentationen går igen för i princip alla brottskategorier: hot, misshandel, personrån, trakasserier, bedrägeri och stölder. När det gäller sexualbrott, som DN nu ägnar stor uppmärksamhet, uppger 40 procent fler av andra generationens invandrare – i princip uteslutande kvinnor – att de drabbats jämfört med de andra.

Kanske vore klyftan inte lika anmärkningsvärd om det inte var för att den uppstod så sent som 2009, för att år efter år vidgas ytterligare. Och det är inte de som kommer nya till landet som är hårdast drabbade utan deras barn. Till problemet hör, enligt annan forskning, att andra generationens invandrare också är överrepresenterade bland gärningsmännen. Sammantaget är detta ett integrationsproblem om något – som måste hanteras.

I Brås undersökning säger man sig högtidligt verka "för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap". I den strävan kan inga fakta vara för känsliga.

Bilder i text: Robert Henriksson, Paul Hansen, Thomas Carlgren, Roger Viström/TT, Anna-Lena Wejderman

Lasse Wierup

lasse.wierup@dn.se